

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-05-56840 כ' נ' כ'

תיק חיצוני :

בפני כבוד השופטת שלי אייזנברג,
סגנית נשיא לענייני משפחה-מחוז חיפה

התובעת א' כ' ת.ז. -----
ע"י ב"כ עוה"ד דורית ענבר סברדליק

נגד

הנתבע י' כ' ת.ז. -----
ע"י ב"כ עוה"ד שרין סולן

החלטה

1. ביום 7.1.20 התקיים דיון במעמד הצדדים, במסגרתו עדכנו שלא הצליחו להגיע להבנות אצל המגשרת אליה הופנו. הצדדים קיבלו את הצעת בית המשפט לסכם בכתב בפלוגתאות, כאשר לאחר הכרעה בהן, יבחנו בעזרת באות כוחן, אם ניתן להגיע להסכם כולל בסיוע המגשרת, או שמא יש צורך בדיון נוסף.

2. הפלוגתאות המוסכמות הן כדלקמן :
א. האם יש לאמץ אתך החלופה הראשונה או השניה שנקבעו בחוות דעת המומחה רו"ח נתן שטרנפלד מיום 6.3.19.
ב. סוגיית קיזוז תשלומים בהם נשא מי מהצדדים לאחר מועד הקרע.

א. חלופה ראשונה או שניה בחוות דעת המומחה

חוות דעת המומחה

3. כאמור ביום 6.3.19 הוגשה חוו"ד המומחה, רו"ח נתן שטרנפלד, בעניין זכויותיהם הממוניות של הצדדים, לרבות הפרשי השתכרות של הנתבע כפי שנצברו מיום הנישואין 2.11.97 ועד למועד הקרע המוסכם שנקבע ליום 15.11.17.

4. בסיכום חוות הדעת ניתנו שתי אפשרויות לאיזון המשאבים :

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-05-56840 כ' נ' כ'

תיק חיצוני :

הראשונה, ולפיה על הנתבע להעביר לתובעת כיום סך של 568,335 ₪ לאיזון כולל של עודף זכויותיו, לרבות איזון פערי השתכרות שנוצרו בתקופת השיתוף. המומחה ציין כי בנוסף יש לבצע איזון של כלי הרכב של בני הזוג.

השניה, נחלקת למספר חלקים :

● לאיזון פערי השתכרות יעביר הנתבע לתובעת סך של 3,030 ₪ מידי חודש החל מחודש מרץ 2019 ועד לחודש נובמבר 2022 (כולל). כאשר הסך הנ"ל יעודכן על פי מדד המחירים לצרכן ויעודכן אחת לשנה בחודש ינואר.

● בעת פרישת הנתבע מעבודתו ב--- ישלם לתובעת סך של 19.382 ₪.

● איזון הזכויות הפנסיוניות בהתאם לפסיקתא שניסח המומחה.

טענות התובעת

5. התובעת עותרת לאמץ את החלופה השנייה, שמשמעותה ביצוע תשלומים עיתיים של הזכויות הפנסיוניות ולדחות, את עתירת הנתבע לאמץ את החלופה הראשונה שמשמעותה, היוון זכויות הפנסיה שלו.

6. התובעת מבהירה כי מטרתם של תשלומי הפנסיה כפי אופיים, להשתלם לידי החוסכים כתשלום עיתי חודשי שיהיה להם למחייתם במקום שכרם שהתקבל עד לפרישתם. הרעיון הוא בעל אופי ובסיס סוציאלי שמטרתו לדאוג לפרנסת בני הזוג בעת זקנה.

7. לטענת התובעת פסיקת בתי המשפט קובעת, כי דרך המלך היא תשלום הפנסיה בתשלום חודשי ועיתי, כאשר לא ניתן לכפות על הצדדים תשלום מהוון אלא במקרים חריגים בגדרם בין היתר, הסכמת הצדדים, שאינה קיימת במקרה דנן. התובעת הפנתה לשלל פסקי דין של שופטי בתי המשפט לענייני משפחה בארץ.

טענות הנתבע

8. הנתבע עומד על כך שהאיזון יבוצע לפי החלופה הראשונה בחוות דעת האקטואר ולאחר שהיא תתוקן. לטענתו, החלופה הראשונה עדיפה, שעה שהיא מסיימת את היחסים הכלכליים בין הצדדים. לעניין תיקון חוות הדעת עתר הנתבע בסיכומיו לתקנה בטענה כי בעבר נאלץ לעזוב את הדירה המשותפת בחודש 7/03 ועד לחודש 3/06. בתקופה זו הצדדים התגוררו בנפרד,

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 56840-05-18 כ' נ' כ'

תיק חיצוני :

- 1 כאשר התובע שילם לתובעת מזונות בסך 230,237 ₪. לטענתו יש לתקן את חוות הדעת ולגרוע
2 מתקופת השיתוף את התקופה שבה הצדדים לא חיו יחדיו, כאשר התובעת אינה זכאית
3 למחצית הזכויות שצבר הנתבע בתקופה זו.
4
- 5 9. לביסוס טענתו לביצוע איזון מידי הפנה הנתבע לתמ"ש (ב"ש) 3288-03-14 שם פסק כב'
6 השופט אלון גביון כי איזון המשאבים על פי המסלול הראשון עדיף. עוד הפנה לתיק מס'
7 918630/4 בביה"ד הרבני האיזורי בחיפה שם נפסק כי שיטת התשלום החד פעמי עדיפה על
8 שיטת התשלומים כאשר מנתקת את הקשר הכלכלי וחוסכת את הצורך בחישובים.
9 עוד הפנה לבע"מ 4623/04 שם קבע לטענתו השופט ריבלין כי על דרך הכלל, עדיפה שיטת
10 התשלום החד פעמי.
11 אשר על כן, ולאור הכלל של "זה נהנה וזה אינו חסר" יש לקבל את עמדתו ולהורות על אימוץ
12 החלופה הראשונה.
13
- 14 10. עוד טען הנתבע בסיכומיו כי יש לדחות את עתירת התובעת בתביעתה ולפיה היא תזכה ב-
15 75% מהרכוש והוא ב-25% הנותרים. לטענתו התובעת לא פירטה ולא התייחסה בסיכומיה
16 מדוע על ביהמ"ש לפסוק לפי סעיף 8(2) לחוק יחסי ממון בין בני זוג ולכן יש לדחות את
17 דרישתה. בנוסף עתר למינוי ב"כ הצדדים ככונסי נכסים ומתן הוראות לפיהן הוא ירכוש את
18 בית המגורים של הצדדים ב--- והדירה הנוספת של הצדדים ב---- תימכר לצד ג'.
19
- 20 11. לעניין ביצוע איזון המשאבים טען, כי יש לעכבו נוכח סירוב התובעת להתגרש. הנתבע עותר
21 להורות כי איזון המשאבים לא יבוצע, עד אשר תפקיד התובעת כתב הסכמה לקבלת גט בבית
22 הדין הרבני. לטענתו לא יעלה על הדעת שהתובעת תהנה מרכושו ותסרב להתגרש.
23
- 24 דיון
- 25 12. בע"א 809/90 לידאי נ' לידאי, פד"י מ"ו (1) 602, נפסק כי בהעדר הסכמה אין לכפות איזון
26 זכויות שטרם הבשילו. פסיקת בתי המשפט לענייני משפחה יישמה עיקרון זה כדרך המלך
27 כאשר רק בנסיבות מיוחדות הפעיל בית המשפט שיקול דעת והורה על היוון זכויות מידי.
28

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-05-56840 כ' נ' כ'

תיק חיצוני :

ראה לעניין זה פסק דינו של כב' הש' סארי ג'יוסי תמ"ש (נצרת) 7801-11-08, שם נפסק כי איזון זכויות הפנסיה ייעשה במועד התגבשותן והבשלתן בפועל, ורק במקרים מסוימים יהיה ניתן להורות על היוון זכויות מיידי :

"23. בסופו של יום, יש לזכור שהרעיון מאחורי תשלומי הפנסיה, מבוסס על תכלית סוציאלית: דאגה לפרנסת בן הזוג ובני משפחתו בעת זקנה, כך שהקדמת תשלום חלק מהפנסיה תפגע, ולו באופן חלקי בתכלית זו.

24. כמו כן, כאמור בפרשת לידאי לעיל, 'דחיית המימוש עד לגמילתה של הזכות רק מביאה לאותה תוצאה שהיתה מתרחשת לולא חל הפירוד בין בני הזוג ועימו חלוקת הרכוש המשותף שגם אז לא היתה האیשה נהנית מהזכויות הסוציאליות עד שיבשילו'."

ראה גם סקירת ההלכה הפסוקה כפי שפורטה בפסק דינו של כב' הש' פליקס גורודצקי בתמ"ש 69984-11-16 שניתן לאחרונה ביום 11.2.18.

וגם מאמרו של כב' הש' יהושוע גייפמן: "זכויות פנסיה ונכסי פרישה אחרים – הם נכסים בני חלוקה או בני איזון בין בני זוג", הפרקליט מ"א בעמודים 124-125 :

"למרות שלביהמ"ש יש שיקול דעת רחב לבחור, במסגרת הסדרי הביצוע, בין החלופות השונות: מימוש במועד הבשלת הזכויות, חיוב בסכום חד פעמי במועד חלוקת הרכוש בין בני הזוג על פי תחשיב של אקטואר, וחיוב בתשלומים ממועד חלוקת הרכוש – רצוי הוא שרק במקרה חריג ייקבע מועד אחר, שאינו מועד הבשלת הזכויות, למימוש הזכויות של בן הזוג התובע. חריג זה יש להחילו בהסכמת הצדדים או כאשר בן הזוג הנתבע הינו עתיר נכסים, בה בשעה שבן הזוג התובע נתון בקשיים כספיים חמורים ונזקק לכסף למחייתו."

13. לאחר ששקלתי טענות הצדדים ובחנתי את נסיבותיהם לא שוכנעתי כי יש לסטות מדרך המלך ולכן אני דוחה את עתירת הנתבע להיוון זכויות מיידי ואנמק.

אין זה צודק לכפות על הצדדים היוון זכויות פנסיה שיבשילו בעתיד, כאשר תשלום חודשי של חלקה של התובעת בפנסיה של הנתבע יסייע לשני הצדדים ויהווה מקור פרנסה עבורם למחייתם. לתובעת אין זכויות פנסיה והיא תהא תלויה בזקנתה בתשלום חלקה בזכויות הפנסיה של הנתבע באופן מוחלט, כאשר זכויות אלה הן העתודה הכלכלית שלה והביטחון הסוציאלי שלה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-05-56840 כ' נ' כ'

תיק חיצוני :

14. איני סבורה כי החלטת חברי, כב' הנשיא אלון גביון בתיק תמ"ש (ב"ש) אליה הפנתה ב"כ הנתבע, מחייבת את בית המשפט כאן או משנה את ההלכות הידועות. החלטת כב' הנשיא גביון פירטה את אותם מקרים (שאינם רשימה סגורה), בהם יש עדיפות לבחור באופציית ההיוון : שעה שפער הזכויות בין הצדדים אינו גדול וחיוב הצד בעל הזכויות העודפות בתשלום חד פעמי לא יטיל עליו נטל כלכלי, כאשר היוון הוא הדרך המעשית היחידה של בן הזוג ליהנות מהזכויות המאוזנות במועד גמילתן (הכוונה למקרה בו קיים פער גילאים משמעותי בין בני הזוג), כאשר בן הזוג מתנגד להיוון כאמצעי לחץ לקראת הסכם כולל במהלכו יכפה ויתורים לטובת הסכם כולל, כאשר בן הזוג הבוחר במסלול איזון לפי מועד פידיון הזכויות מתקשה להשלים עם הפרידה ורואה במסלול דרך להמשיך ולהיות נוכח בחייו של בן הזוג שמבקש להיפרד. כל הנסיבות דגן שמצדיקות היוון זכויות, אינן מתקיימות בענייננו. נהפוך הוא, בענייננו התובעת היא שיזמה את ההליך דגן והיא שמבקשת להביא את מערכת היחסים לידי סיום. כאן המקום לציין כי העובדה כי התובעת טרם הסדירה את הגירושין אין בה כדי ללמד על רצון להנציח את קשר הנישואין, אלא על רצונה להסדיר את כל העניינים כמקשה אחת.
15. כן אין לומר כי פער הזכויות בין הצדדים אינו גדול כאשר ממצאי חוות הדעת מדברים בעד עצמם. דווקא עתירת הנתבע לאמץ את החלופה הראשונה עלולה לפעול כנגדו, שעה שהיא מטילה עליו נטל כלכלי כבד של תשלום חד פעמי. מאידך עתירת התובעת לאמץ את החלופה השנייה אין בה משום אמצעי לחץ שכן התובעת מבקשת לממש את זכויותיה על פי הדין וההלכה הפסוקה ואף ניאותה במסגרת הסכם כולל לחלק את מלוא הנכסים של הצדדים בחלקים שווים ביניהם (לצדדים שתי דירות). התרשמתי כי דווקא עתירת הנתבע להיוון, יש בה משום אמצעי לחץ על התובעת שאינה מעוניינת בסכום חד פעמי ומבקשת להבטיח את עתידה הסוציאלי. כן לא מצאתי כי עתירת התובעת מלמדת על רצון להמשיך ולהיות נוכחת בחייו של הנתבע, כאשר החוק לחלוקת חיסכון פנסיוני בין בני זוג שנפרדו תשע"ד-2014 מאיין התנהלות כאמור : בהתאם לחוות הדעת תופנה פסיקתא לקרנות הפנסיה אשר יבצעו את התשלומים באופן ישיר לתובעת, ללא צורך בהתקשרות כלכלית מתמשכת בין בני הזוג.
16. הנימוק היחיד עליו נשען הנתבע בעתירתו הוא כי מבחינה פרוצדורלית ונפשית יוקל לצדדים עם ביצוע תשלום מהוון. חולשת הטיעון ברורה נוכח המפורט בסעיף 15 כאשר מנגד עומד הטיעון של התובעת, הזכאית להבטיח את בטחונה הסוציאלי, באופן שאין בו כדי לגרוע מזכויות הנתבע.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-05-56840 כ' נ' כ'

תיק חיצוני :

- 1 אציין כי לא איתרתי במאגרים את פסק הדין אליו הפנה הנתבע בבע"מ 4623/04, ומשלא
2 צורף לא אוכל להתייחס אליו. כן אוכל לציין כי לבית המשפט לא מוכרת כל הלכה של בית
3 המשפט העליון הקובעת, שיש לסטות מההלכה הידועה שנקבעה בפסק דין לידי שמואל
4 לעיל.
5
6 17. לאור כל האמור אני קובעת כי איזון המשאבים בין הצדדים יבוצע בהתאם לחלופה השנייה
7 המפורטת בחוות דעת המומחה מיום 6.3.19. פסיקות נחתמו על ידי.
8
9 18. בשולי ההחלטה אני רואה להוסיף בשתי נקודות :
10 אני דוחה את עתירת התובעת בכתב התביעה לאיזון שלא על מחצה ומחצה. העתירה להפעלת
11 סעיף 8(2) לחוק יחסי ממון וחלוקת הזכויות 75% לתובעת ו-25% לנתבע נזנחה בסיכומים
12 ובכל מקרה מחוסרת כל בסיס. איזון הזכויות הכספיות בחוות הדעת כמו גם איזון נכסי
13 המקרקעין יותיר את הצדדים בנקודה שווה כאשר לא הונח בפני כל טיעון המבסס העתירה
14 להעניק יתרון לתובעת על פני הנתבע.
15 באותה נשימה אני דוחה את עתירת הנתבע לתקן את חוות דעת המומחה. בית המשפט מינה
16 את המומחה כבר בהחלטה מיום 6.11.18. ההחלטה ניתנה בתום דיון בו נשמעו הצדדים
17 והביעו הסכמתם לקביעת מועד הקרע כיום הגשת תביעת הגירושין שהגיש הנתבע – 15.11.17.
18 באותו דיון לא טען הנתבע כי יש לנכות מתקופת השיתוף 4 שנים עקב הליכי גירושין בהם היו
19 לכאורה מצויים הצדדים. אומנם נכון כי רק לאחר מכן נטל הנתבע ייצוג ורק ב-15.1.20 טרח
20 להגיש כתב הגנה לתביעה ואולם יודגש, הנתבע התמהמה בנטילת ייצוג משפטי והגשת כתב
21 הגנה מאחר והודיע כי הוא מסכים לתביעת התובעת. לא זו בלבד שאף הנתבע ויתר על שמיעת
22 ראיות בתיק דן ואינו רשאי בשלב זה של הדיון במסגרת סיכומים להעלות טענות עובדתיות
23 מסוג זה, הרי שסוגיה זו לא נכללה בפלוגתאות שהגדירו הצדדים בפרוטוקול הדיון המדבר
24 בעד עצמו.
25 אף אם יתעלם ביהמ"ש מהתמהמהות זו של הנתבע כמו גם מהעובדה שהוא מושתק לטעון
26 את הטענה נוכח הגדרת הפלוגתאות, הרי שגם לגופה של טענה היא ראויה להידחות. העובדה
27 כי הצדדים היו שרויים לפני כ-15 שנה במשבר במסגרתו אף הנתבע שילם מזונות לבנותיהם
28 הקטינות של הצדדים, אין בה כדי לנתק את הקשר הכלכלי והשיתוף בזכויות הרכושיות בין
29 הצדדים. אותו משבר לא הסתיים בגירושין ואף לא בהסכם ממון. הצדדים המשיכו לחיות
30 יחד, ניהלו קופה משותפת, רכשו נכס מקרקעין, גידלו את בנותיהם הקטינות וחיו חיי שיתוף.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-05-56840 כ' נ' כ'

תיק חיצוני :

אין בעובדה כי הצדדים ניהלו הליכים משפטיים לפני 15 שנה כדי לעצור את השיתוף, שעה
שלא נחתם ביניהם הסכם ממון המאזן את הזכויות הרכושיות שצברו עד לאותו משבר ולכן
יש לראותם כמחילים על עצמם את הוראות חוק יחסי ממון ללא כחל וללא סרק.

ב. סוגיית קיזוז תשלומים

טענות התובעת

19. לטענת התובעת, הנתבע ביצע משיכות/תשלומים מהחשבון המשותף לאחר המועד הקובע
בסך כולל של 90,463 ₪. עוד טענה כי בגין הלוואות רכבים משולמות מידי חודש הלוואות
לבנק הפועלים ולחברת כלמוביל בסך 4,390 ₪. לטענתה ההלוואות נזקפו לזכותו של מר כ'
בחוות הדעת ועליו להוסיף סך של 59,265 ₪ המהווה מחצית מסכומי ההלוואות ששולמו על
ידו 27 חודשים.

20. אלו כלל טענות התובעת לעניין המשיכות כאשר היא לא הבהירה מהן עתירותיה לא הגישה
אסמכתאות לגבי המשיכות הנטענות, ולא הגישה סיכומי תשובה לטענות הנתבע על אף
שניתנה לה הזכות להגישן.

טענות הנתבע

21. לטענת הנתבע הוא סילק לבדו את יתרת הלוואת המשכנתא שרצצה על הדירה המשותפת ב-
-- ביום 18.9.19 בסך של 18,230 ₪. לטענתו יש לחייב את התובעת במחצית מהתשלום הנ"ל.
22. בנוסף לתשלום זה פירט הנתבע תשלומים שהעביר לחשבון המשותף במועדים שונים שלאחר
מועד הקרע. בסך הכל לטענתו שילם 179,000 ₪ והוא זכאי לקבל מהתובעת 89,500 ₪
לאלתר.

דיון

23. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים אני מבהירה כדלקמן :
אין בעובדה כי הוסכם בין הצדדים מועד קובע לאיזון המשאבים כדי להשפיע על העובדה כי
הם ממשיכים לאחר המועד הקובע, לנהל חשבון בנק משותף, ממנו משולמות ההתחייבויות
המשפחתיות כמו גם כלכלת המשפחה. הפקדות שבוצעו לחשבון הנ"ל, בוצעו לטובת החיים

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-05-56840 כ' נ' כ'

תיק חיצוני :

המשותפים. יתר על כן, כאשר בדיון שהתקיים ביום 27.6.19 הסכימו הצדדים (כאשר שניהם היו מיוצגים) להסדיר הלוואה בחשבון המשותף לצורך סגירת יתרת החוב ולהמשיך ולהתנהל בחשבון באמצעות כרטיסי אשראי, המחאות והפקדת מלוא הכנסותיהם לחשבון המשותף למעט קצבת הנכות של הנתבע. לא זו בלבד אלא שהצדדים הדגישו בסעיף 5 לפרוטוקול את הדברים הבאים: "שני בני הזוג רשאים לפעול בחשבון המשותף, להחזיק כרטיסי אשראי והמחאות כאשר המשיכות יהיו בתום לב לטובת צורכי הבית וצורכי הצדדים. כל משיכה חריגה תדרוש הסכמה של שני הצדדים".

נוכח הסכמה זו, תמוהה עתירת הנתבע לעריכת התחשבות בגין תשלומים שונים ששילם או כספים שהפקיד לחשבון המשותף כאשר ברור כי התנהלות הצדדים המוסכמת אמרה, שעד להחלטה אחרת הם מתנהלים מחשבון משותף אליו יופקדו הכנסותיהם ומשם ישולמו כל הוצאות המשפחה.

מאידך ככל והנתבע סילק הלוואות משכנתא, שלא מהחשבון המשותף ואדגיש שלא הובהר בפני מהיכן שולמו תשלומי המשכנתא (סך של 18,230 ביום 18.9.19 וסך נוסף של 20,000 ₪ ביום 16.10.19), הרי ככל שהנתבע סילק חובות אלו מחשבון פרטי שלו ולא מחשבון משותף, התובעת מחויבת להשיב לו מחצית. התחשבות זו בגין תשלומי המשכנתא תבוצע עם ביצוע פירוק השיתוף בנכסי המקרקעין של הצדדים.

כאן המקום לומר, כי במסגרת החלטה זו לא תינתנה הוראות לפירוק השיתוף, שכן הצדדים לא הגדירו את פירוק השיתוף כפלוגתא ביניהם. כעת, עם ההכרעה בפלוגתאות מצופה שהצדדים ישובו וידברו לעניין טיטת ההסכם שגובשה בהליך הגישור, וככל ויכשלו יוכלו לחזור ולפנות לביהמ"ש בבקשות מתאימות.

24. ב"כ הצדדים יודיעו בתוך 30 יום לעניין המשך ההליך – אישור הסכם או דיון נוסף.

המזכירות תמציא החלטתי לצדדים ותקבע את התיק למעקב ליום 14.6.20.

ניתנה היום, י"ח אייר תש"פ, 12 מאי 2020, בהעדר הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-05-56840 כ' נ' כ'

תיק חיצוני :

שלי אייזנברג, שופטת, סגנית הנשיא

1
2